

INFORMACIÓ PER A PACIENTS AMB CÀNCER DE CAP I COLL

El càncer de cap i coll és són aquells que apareixen a les següents estructures:

- La boca i la llengua
- La faringe (gola)
- La laringe (cordes vocals)
- El nas i els sins paranasals
- Les glàndules salivals

Molts d'aquests tumors són carcinomes escamosos relacionats amb el tabac, l'alcohol o la infecció pel virus del papil·loma humà (VPH).

1. Què és la radioteràpia?

És un tractament local que utilitza les radiacions ionitzants per eliminar les cèl·lules canceroses. Actua danyant l'ADN de les cèl·lules tumorals, impedit-ne la divisió i provocant la seva mort. Avui dia s'aplica amb tècniques d'alta precisió, amb elevada eficàcia i baixa toxicitat.

2. Per què es recomana aquest tractament?

- Com a tractament principal (amb intenció curativa)
- Després de la cirurgia (radioteràpia adjuvant)
- Juntament amb quimioteràpia (quimioradioteràpia) o altres tractaments sistèmics que actuen potenciant l'efecte de las radiacions sobre el tumor
- Amb finalitat pal·liativa per alleujar símptomes

3. Tipus de radioteràpia

- **3DCRT (tridimensional conformal radiotherapy):** Radioteràpia externa conformada tridimensional.
- **IMRT (intensity modulated radiotherapy):** Radioteràpia externa amb modulació de la intensitat del feix.
- **VMAT (volumetric modulated arch therapy):** Radioteràpia externa volumètrica o arcteràpia.
- **IGRT (imaged Guided Radiotherapy):** verificació diària del posicionament del pacient i de la localització del tumor, mitjançant imatges de RX o de TC just abans de cada sessió de tractament.
- **Radioteràpia adaptativa:** Adaptem/modifiquem els nostres volums i plans de tractament a mesura que avança el tractament radioteràpic si es detecten canvis en el volum tumoral o la anatomia del pacient, per exemple degut a una pèrdua de pes.

4. Procediment del tractament

Es realitza una planificació prèvia amb TC per determinar amb precisió l'àrea a irradiar. Prèviament s'elaborarà una màscara termoplàstica personalitzada per ajuda a mantenir el cap immòbil durant cada sessió. (Veure procés radioteràpic). Aovint serà necessari administrar contrast endovenós. Cada sessió és ambulatoria i dura entre 15 i 20 minuts. Es controla el posicionament cada dia amb radiografies per assegurar que es reproduïx de forma exacte el mateix posicionament a cada sessió.

5. Efectes secundaris

Poden aparèixer molèsties en relació de la zona irradiada.

- Fatiga
- Irritació de la pell
- Nàusees i vòmits, si s'irradia abdomen
- Dolor a la gola o dificultat per empassar (si radioteràpia al cap, coll o tòrax)
- Boca seca
- Alteració del gust

- Efectes tardans: fibrosi, hiperpigmentació, boca seca Edema (retenció de líquid), canvis a la veu.

6. Recomanacions durant el tractament

Descansar adequadament, seguir dieta equilibrada i beure líquids. Tenir cura de la pell irradiada i informar de qualsevol molèstia. Consultar sempre amb el metge abans de prendre noves medicacions, suplementos o vitamines.

7. Seguiment i consultes

Durant i després del tractament es fan visites per valorar l'evolució del tumor i detectar complicacions. És important assistir a totes les visites i seguir les recomanacions de l'equip mèdic. Es poden requerir proves d'imatge o analítiques segons el cas.